

A szegedi ipari vásár jelentősége a város gazdasági életének szempontjából

Irta KÖRMENDY MÁTYÁS

v. országgyűlési képviselő, az ipartestület elnöke.

A szegedi ipartestület vezetősége elhatározta, hogy a szegedi ipari vásár fejlesztése érdekében a Horváth Mihály-ucca 5. számú ház helyén modern kiállítási csarnokot építtet. Az állandósult szegedi ipari vásár már túlnőtt a helyi kereteken, a vásárra kerülő értékes ipari cikkeket az eddiginél megfelelőbben kell elhelyezni, így ennek megfelelően létesítenünk kell végre egy, a követelményeket kielégítő kiállítási csarnokot.

Az utolsó pár hét tapasztalatai alapján öszintén az az érzésem támadt, hogy egyes vezető gazdasági tényezők részéről, ha szórványosan is, sokkal nagyobb a megüdvöztetés és lekiesnylés a szegedi ipari vásárral szemben, mintsem azt eddig gondoltam volna. Itt mindjárt hangsúlyozom, hogy

megnemértés és közönyösség lassítani fogja a fejlődés tempóját, de a vásárt már nem ölheti meg.

Nem szoltam volna az aggályoskodókról, ha el nem jut hozzám az a hír, hogy egyesek félremagyarázzák a szegedi ipari vásár kölcsönjegyzési akcióját. Az az értekezlet, amely Pálffy József dr. polgármester urnak a 20.000 pengős kölcsönre vonatkozó indítványát egyhangulag elfogadta, tökéletesen átértette ennek a megmozdulásnak lényegét és jelentőségét. Sajnos, alig egy-ötöde jelent meg a meghívottaknak ezen az értekezleten és csak ennek tudható be, hogy a távolmaradottak között akadnak olyanok, akik aggodalommal tekintik ezt az akciót és nem kísérik teljes szimpátiával a megmozdulást.

Ezen a helyen nem kívánok annak részletezésébe bocsátkozni, hogy miért építkezünk a Horváth Mihály-uccában és miért nem máshol. Ezt a kérdést a gazdasági értekezleten tökéletesen tisztáztuk és remélem, hogy eljön még az az idő, amikor a Horváth Mihály-uccai épületet is használni tudjuk és az alapvető munkánk eredményeképpen utódaink majd nagyobb területen, szélesebb lehetőségekkel kezdenek hozzá a jövő vásár grandiózus méreteinek kiépítéséhez. Egyenlőre azonban ettől a megoldástól messze vagyunk.

A szegedi ipartestület alapelgondolása az, hogy a szegedi ipari vásár menetének irányításánál soha se térjen le a realitás útjáról és a közérdeket igyekezzék mindig összhangba hozni az üzleti érdekekkel. Az üzleti szempont viszont nem szorítkozhat másra, mint arra, hogy a vásár rendezési költségeit biztosítsuk és fedezetet teremtsünk a következő vásár rendezésének elindítására, vagyis a vásár fejlődését biztosíthassuk. Ezen elgondolásból emelkedik ki azután

a szegedi ipari vásár négy alapvető pillére, a kézműipar, a háziipar, az iparművészet és a népművészet

Emellett szerepet kívánunk juttatni elsősorban Szeged gyáriparának, nagyvállalatainak és a vásár iránt érdeklődő kereskedőknek is.

A vásár így meghatározott karakteréből megállapítható, de különben nem tételezhető fel róla olyan rövidlátás, hogy a szegedi ipari vásárral a jelenlegi körülmények és adottságok mellett versenyezni kívánunk a budapesti nemzetközi vásárral, amelynek tudvalevőleg más támogatástól eltekintve, olyan anyagi lehetőség áll rendelkezésére, amely lehetetlenné teszi, hogy vele bármiféle vonatkozásban versenyről lehessen beszélni. Ezt is szóvá kellett tennem, mert egyesek különösen ott, ahol az ilyen észrevételre illetékes tényező azonnal válaszolni nem tud, hajlandók ezt a beállítást érvénytelenségnek tekinteni, hogy milyen mélyre kergetünk.

A szegedi ipari vásár a gazdasági haladást, a szabad kereskedelmet szolgálja.

Ezt a gondolatot nem ápolni, ezt az akciót nem segíteni, a fejlődését nem biztosítani, fejlődéséhez lehetőséget nem teremteni bűn az iparossal, a kereskedővel és a várossal szemben, amelynek falai között az iparos, a kereskedő és a többi foglalkozási ág él.

Nyomatékosan hangsúlyozom, hogy a szegedi ipari vásár építkezésének kölcsönjegyzése kö-

rül teljesen felesleges aggodalmak merültek fel azok részéről, akik attól félnek, hogy a jegyzett kölcsönt nem kapják vissza.

A polgármesteri értekezleten elhangzott határozat értelmében az ipartestület nevében kölcsönkötvény jegyzésére kerte fel a polgármester Szeged nagy vállalatait, pénzintézeteit és általában gazdasági tényezőit. Nem kétséges előttem, hogy azt a 20.000 pengőt, amelynek jegyzéséről 100 pengős címletekben szó van, a legrovidebb időn belül le fogják jegyezni, hiszen jó példával már magánosok is előjárnak, akiknek imponál az ipartestület kezdeményező ereje, a keresztlévitel hátorsága és az a rendíthetetlen hit, amellyel bízik ebben az intézményben és ezen keresztül a város fejlődésében.

Itt csak határozottan le kívánjuk szögezni azt, hogy

az ipartestület nem ajándékot kér, az ipartestület nem könyöradományt gyűjt, az ipartestület könyöradományt nem is fogadna el.

A kölcsön tekintetében teljes erkölcsi integritásban, egész tekintélyével áll a szegedi ipartestület, amely nem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy 20.000 pengő miatt vagy akár annál nagyobb összegért is eljásza tekintélyét és lerombolja azt a meggyőződést, hogy hivatott az olyan nagyszabású gondolat megvalósítására, mint a szegedi ipari vásár. A szegedi ipartestület önérzete és becsülete sohasem fogja megengedni, hogy Szeged gazdasági tényezői egy pillanatra is abban a hitben éljenek, hogy az ipartestületnek nyújtott kölcsön elveszett pénz. Az építkezés nemcsak a szegedi ipartestület, vagy helyesebben Szeged kézműiparosságának az érdeke, de érdeke mindenkinek, aki Szegeden él, itt ad és vesz, adóját itt fizeti és megélhetési lehetőségét Szegeden keresi.

Ennek bizonyítására szabadjon felhoznom

az elmúlt hét vásár adatait,

melyekből érdekes kép tárul elénk:

1930 április 12-én kezdtük meg az első vásárt és abban az esztendőben két vásárt tartottunk. Az első vásáron 32 kiállító volt, akik 247 m² területet vettek igénybe. Erre a vásárra nem volt belépődíj és hozzávetőleges becslés szerint mintegy 25.000 látogatója volt. A VII. vásárnak 204 kiállítója volt, de 127 jelentkezőt nem tudtunk elfogadni helyhiány miatt. 204 kiállítónak is igényelt közel 2000 m² terület helyett csak 889 m²-t tudtunk adni. Összegezve a hét vásár adatait, a következő statisztikai kimutatás tárul elénk: 1930-tól 1935-ig

helybeli iparos 606, 56 kereskedő, 22 gyáros, 106 vidéki iparos, 54 kereskedő, 19 gyáros, összesen 872 kiállítója volt a vásárnak.

A látogatók száma következőképpen oszlott meg: 143.888 helybeli, 22.147 vidéki, 350 külföldi. Külföldiek csak 1935 óta látogatták a vásárt és a legnagyobb eredményt 1935-ben érték el, amikor 273 oly külföldi érkezett Szegedre, aki kifejezetten a szegedi ipari vásár látogatására indult el külföldről. A vásár üzleti forgalma, beleszámítva azt, hogy az érdeklődés nem szűnt meg a vásár bezárásával, elérte az 500.000 pengőt és ha a vidékiek s külföldiek költségeit fejenként csak 10 pengőjével számítjuk, akkor 700.000 pengőre becsülhetjük azt az összeget, amelyet a vásár Szeged gazdasági vérkeringésébe hozott. Ez talán mégis megbecsülendő összeg.

A szegedi ipari vásár vezetősége kieszközölte, hogy a vidék sorában elsőnek félútra utazási kedvezményt engedélyezett a kereskedelemügyi miniszter. A vásár volt az első vidéki legnagyobb megmozdulás, amely idegenforgalmat teremtett. A vásár volt az első vidéki megmozdulás, amely a többi vidéki városokat is megmozdulásra készítette.

A szegedi ipari vásár volt az első eszköz arra, mely az életsüggött iparosokat dermedtségükből felrázta és munkakedvet sugárzott az ipari műhelyekbe.

Igy folytathatnám szünet nélkül, nem tudnék kifogni az argumentumokból, amelyek igazunkat bizonyítják. Ezzel kapcsolatban kérve-kérem ne hagyjanak bennünket magunkra. Erősítsék meg támogatásukkal tetteinket, jöjjenek segítségünkre — tegyék meg ezt a küszöbökön, egész Szegedért.

A VIII. szegedi ipari vásárt 1936 május 31-től június 11 között rendezzük meg, művészi szempontok érvényesítésével, a mai gazdasági élet követelményeinek megfelelő keretek között, olyan formában, amely Szeged vezető szerepét ki fogja domborítani. Nagyon szeretném, ha azok a tényezők is támogatnának bennünket, amelyek eddig ok nélkül távol maradtak kezdeményezésünktől. Kérem őket, tüntessenek ki bennünket érdeklődésükkel, figyelmükkel és segítségükkel. Bizalmunkal erősítsék meg az optimizmust, amellyel mi ezt a mozgalmat vezetjük. Ha érdeklődésük felénk irányul, be fogjuk bizonyítani, hogy erre a bizalomra érdemesek vagyunk. Ha továbbra is nélkülözünk kellene, sajnálatos vészünk tudomásul, de felvetjük a felelősség kérdését, azt a felelősséget, amellyel mindannyian tartozunk Szeged városának, a város polgárságának, a klebelsbergi decentralizáció gondolatának, annak az eszmének, amelynek jegyében Szeged jövőjét, fejlődését és határozott szerepét biztosítani és érvényre juttatni kívánjuk. Kérem, nagyon kérem, támogassák törekvésünket. A szegedi ipartestület mindenestire tántoríthatatlanul halad a megkezdett úton, az állandósult szegedi ipari vásárt tovább vezető, fejlődése és kiterjesztése érdekében minden lehető eszközt igénybe vesz, mert ezt parancsolja Szeged kézműiparosságának és egész Szeged városának érdeke s jövője.

Boldog karácsonyt

Biztosít Önnek is

a jó rádió!